

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת כי תצא תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש אלול תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת כי תצא ה'תש"ע

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קפ"ח המדבר מן האבידות הנמצאות אצל הצדיק, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, דע שצריך לנסוע להצדיק לחזור על אבידתו, כי קודם שיוצא האדם לאויר העולם, מלמדין ומראין לו כל מה שצריך לעשות ולעבוד ולהשיג בזה העולם, וכיון שיוצא לאויר העולם מיד נשכח מאתו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (גדה ל:), והשכחה היא בחינת אבידה, כמו שקראו רבותינו זכרונם לברכה, את השוכח אוכד, כמאמרם זכרונם לברכה (אבות פרק ה'): 'מהיר לשמוע ומהיר לאבד' וכו', וצריך לחזור ולבקש אבידתו, והאבידה שלו היא אצל הצדיק, כי הצדיק חוזר על אבידתו עד שמוצאה, ואחר שמוצאה, חוזר ומבקש אחר אבידות אחרים עד שמוצא גם אבידתם, עד שמוצא האבידות של כל העולם, על כן צריך לבוא להחכם לבקש ולהכיר אבידתו, ולשוב לקבלה אצלו, אך הצדיק אינו משיב לו האבידה עד שידרשנו אם אינו רמאי ושקרן, כמו שכתוב: "עד דרוש אחיך

והשבותו לו", 'עד שתדרש את אחיך אם אינו רמאי' (בבא מציעא
 כו:), עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה כל אדם נקרא בעל אבידה, על שם
 התורה שנאבדה ממנו ביציאתו לאויר העולם, וכמו שאמרו חכמינו
 הקדושים (גדה ל:): שכל זמן שהוולד נתון במעי אמו, נר דלוק לו על
 ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו, ומלמדו אותה כל
 התורה כולה, וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך וסמרו על פיו
 ומשכחו כל התורה כולה, נמצא שבלידתו נאבדה לו אבידה
 גדולה, וכל החיים צריך לאבד ולהתייגע למצוא האבידות שלו,
 שעל זה אמרו חכמינו הקדושים (מגילה ו:): יגעתי ומצאתי תאמין, שאם
 יגיעים ומורחים למצוא התורה שנאבדה ממנו, בוודאי סוף כל סוף
 יזכה למוצאה.

ומגלה רביז"ל, שכל האבידות נמצאות אצל הצדיק, כי הצדיק טרח
 וייגע כל כך בתורה ובעבודת השם יתברך, עד שמצא כל האבידות
 שלו, ואחר כך מצא גם את כל האבידות של שאר אנשי העולם,
 וכשאדם זוכה להתקרב אל הצדיק, אזי הצדיק מחזיר לו אבידותיו,
 היינו שמגלה לו דרכים נפלאים ועצות ישרות ונכונות, איך לעבור
 ולטייל בכל התורה כולה, עד שיזכה למצוא כל האבידות שלו,
 שהם דברי התורה שנאבדו ממנו, וזהו סימן מובהק אם הוא מקורב
 אל הצדיק באמת, אם זוכה לקבל ממנו "סדר דרך הלימוד", ולטייל
 בכל מקומות התורה, כי זה סימן שהוא מקורב אל הצדיק וקיבל

ממנו האבידות שלו, ואז כשמגיע זמנו לצאת מזה העולם, ולחזור אל ביתו הנצחי, הוא מלא וגדוש עם כל התורה כולה, וארנונו ארון הקודש, והקדוש ברוך הוא מתפאר עמו בכל העולמות, מה שאין כן אם בא אל הצדיק, ואינו עוסק בתורה, ואינו מקבל ממנו סדר דרך לימודו, סימן שכל התקרבותו רק מן השפה ולחוץ, ואינו מקורב אליו באמת, וכשיגיע זמנו לצאת מזה העולם, יחזור לביתו הנצחי ריק וחסר מכל וכל, רחמנא ליצלן, וכדאיתא בזוהר חדש (רות), על הפסוק (רות א'), אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה', שהלכתי מליאה מעולם העליון עם תורה, אבל חזרתי ריק בלי כלום, ולכן עיקר עבודת האדם להתקרב אל צדיק אמיתי ולקבל את העצות הקדושות שלו בכל ענין, ובפרט בענין לימוד התורה, ולציית לסדר דרך לימודו בתמימות ובפשיטות גמורה, ללמוד ולגרום שיעורין כסדרן בכל מקומות התורה, מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אפילו בדרך אמירה בעלמא, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט). לעולם ליגרום אדם והדר ליסבור, אפילו דלא ידע מאי קאמר, כי ריבוי הלימוד עולה על הכל, וכשיסיים פעם אחר פעם את כל הספרים שלומד, אזי לבסוף יבא להבין, ורביז"ל אמר בפירוש (שחות הר"ן סי' ע"ו), שאין צריכין בלימוד רק אמירה בעלמא, וממילא יבין, ולכן כשאדם מקורב באמת אל צדיק אמיתי, בוודאי יזכה למצוא האבידות שלו, ולחזור ולמייל בכל התורה כולה, אשרי לו.

והנה יש גם אבידות הנאבדות על ידי עוונות ותאוות רעות, רחמנא ליצלן, וכמו שכתוב (תהלים ק"א) תאות רשעים תאבד (ליקומי מוהר"ן חלק ב' סי'

פ"ח), ובפרט על ידי פגם הברית, רחמנא ליצלן, מאבדים אבידות גדולות, עד שיכול לאבד את בת זוגו חס ושלום (ליקושי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ז), כי אשתו של אדם נחשבת אבידה שלו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין ב:), מפני מה אמרה תורה (דברים כ"ד) כי יקח איש אשה, ולא כתיב כי תלקח אשה לאיש, מפני שדרכו של איש לחזור על אשה, ואין דרכה של אשה לחזור על איש, משל לאדם שאבדה לו אבידה, מי חוזר על מי, בעל אבידה מחזר על אבידתו, עיין שם, וכדי למצוא את האבידה שלו צריך לבוא אל הצדיק, כי הוא מורה לו דרך ישר איך לחזור בתשובה שלימה על כל עוונותיו, ואיך למצוא כל אבידותיו, ועל ידי הצדיק זוכה למצוא בת זוגו ולהתחתן עמה, כי הצדיק הוא בר הדעת שמשדך כל השידוכים (ליקושי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ט), ואפילו אם אדם זכה כבר למצוא בת זוגו, אם אין לו שלום בית, חס ושלום, גם כן מאבד על ידי זה אבידות הרבה, רחמנא ליצלן, וצריך לבוא אל הצדיק כדי לקבל עצות ישרות איך להנהיג בית, ולזכות לשלום בית אמיתי, ואז יזכה ללמוד תורה בטהרה, ולמצוא כל האבידות שלו, נמצא שעיקר תקוות האדם, להתקרב אל צדיק אמיתי ולציית לכל דבריו, כי אז יזכה למצוא כל האבידות שלו, ולחיות חיים טובים באמת.

אבל הצדיק דורש אותו אם אינו רמאי, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא כ"ז:) במצות השבת אבידה, על הפסוק (דברים כ"ב) עד דרוש אחיך אותו, עד שתדרשהו אם אינו רמאי, כי לפעמים התקרבות אדם אל הצדיק הוא בשביל כסף או כבוד או פניה

אחרת, עד שיש מי שבא אל הצדיק כדי לעשות ממנו ליצנות, חס ושלום, ואיש כזה בוודאי לא יקבל שום אבידה מהצדיק, אדרבה, הצדיק ירחיק אותו וידחהו בשתי ידים, אבל כל זמן שאדם מכיר את מקומו, ויודע שנאבדו לו הרבה אבידות מקדושתו, בוודאי ימסור נפשו להתקרב אל הצדיק ולציית לכל דבריו, ואז יזכה לקבל ממנו מזכות הרבה.

זוהי מעלת הענין לגלות ולפרסם דעת הצדיק האמת בעולם, ולהפיץ ספריו הקדושים בין נשמות ישראל, כי בכח הצדיק ועצותיו הקדושות יכולים כל נשמות ישראל למצוא האבידות שלהם ולחזור בתשובה שלמה לפניו יתברך, כי יש אנשים שתועים מדרכי החיים, עד שמתרשלין מעיקרי יהדות, ואינם מניחין מלית ותפילין בכל יום, רחמנא ליצלן, וכן שאר המצוות, והכל מחמת שנפלו בדעתם מרוב האבידות שאבדו, עד שמתייאשים מן הכל, אבל על ידי שמפיצים דעת הצדיק האמת בעולם שהכריז ואמר: "גיוואלד, אל תתייאשו, אין שום יאוש בעולם כלל", על ידי זה בני אדם מתחזקים ומתעוררים למצוא את האבידות שלהם, ולחזור בתשובה שלמה, ולכן צריך לצאת לחוץ ולהביא להם את ספרי הצדיק ודעתו הקדושה, וכמו שכתוב (משלי ה') יפוצו מעינותיך חוצה, כי לא כולם שמעו כבר את שמע הצדיק, ולא כולם יודעים שהאבידות שלהם נמצאות אצלו, אבל על ידי שמפיצים את דעתו בעולם, ומגלים לכולם את עצותיו הקדושות, כולם יכולים להתקרב ולהגיע אל תיקונם, על כן אשרי מי שזוכה להתקרב אל הצדיק האמת ולקבל

ממנו אבידותיו הרבות, ואשרי ואשרי מי שזוכה גם לקרב אחרים אל אור הצדיק, כי בזה תהיה זכות הרבים תלויה בו לדורי דורות, ויזכה לחיים טובים ומתוקים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע מצות השבת אבידה, וכמו שכתוב (דברים כ"ב), לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השם תשיבם לאחיך, ויש לומר, שהפסוק מגלה לנו עוצם מעלת מצות השבת אבידה, לא רק בגשמיות אלא גם ברוחניות, לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים, שור ושה מרמזים על קדושת התפילין והציצית, שנעשים מעור של שור ומצמר של שה, וכמובא בסיפורי מעשיות של רביו"ל (ממלך שגור שמך מעשה ד'), ואם תראה בר ישראל שהציצית והתפילין נדחים ממנו, והוא מתרשל מהם, חס ושלום, שזהו שור אחיך או את שיו נדחים, לא תעלים עין ממנו, להניח לו ליפול יותר, חס ושלום, אלא השב תשיבם לאחיך, ותגלה לו את אור הצדיק ועצותיו הקדושות למען יתחזק ויחזור אל קדושתו.

ואם לא קרוב אחיך ולא ידעתו, ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרוש אחיך אותו והשבותו לו, היינו אם אתה רואה שיש בני אדם שעומדים בחוץ ועדיין אינם קרובים אל אור הצדיק, ואינם יודעים ממנו, ואספת אל תוך ביתך, השתדל לקרב אותם ולאסוף אותם לביתך המקורב והמקושר לבית הצדיק, ותגלה להם

היראה של הצדיק, וכמו שקראו חכמינו הקדושים (שבת ל"א): אין מדת היראה בשם בית, והיה עמך עד דרוש אחיך אותו, היינו שתמפל בהם ותביא אותם אל הצדיק, והצדיק כבר יבדוק וידרוש אם אינם רמאים, והשבותו לו, כי הצדיק יקרב אותם ויורה אותם דרך התשובה, וישיב להם את כל אגדתם.

וכן תעשה לחמורו, כן תעשה כשתראה שמתגברת על אחד החומריות שלו, וגופו רוצה להרחיק אותו מן הקדושה, תגלה לו את אור הצדיק, שאין שום ייאוש בעולם כלל, וכן תעשה לשמלתו, השמלה והלבוש של אדם הן מחשבותיו, שהם לבושים לנשמתו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סוף סי' כ"א), ואם תראה מחשבות חבירך תועות מדרך הישר, ונכנסות בגדר אבדה, תפיץ ותגלה לו דעת הצדיק, שיכולים לחזור בתשובה על כל חטא ועוון, ואל תתן לו ליפול חס ושלום, וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה, כי תגלה לו שכל האבידות שבעולם נמצאות אצל הצדיק, ויכולים לקבל אותן ממנו, לא תוכל להתעלם, כי הלא אחיך הוא, וכל ישראל ערבים זה לזה, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לקרב אותו אל הקדושה.

וכל זה שייך ביותר בימי אלול הקדושים, כי אז הזמן מסוגל לחזור בתשובה על כל מה שפגם במשך כל השנה, ואז הזמן לעשות לבושים חדשים אל נשמתו, ולהתחבאות ולברוח מתחת יד ה"מ", וכמו שכתוב (איוב י"ד) משנה פניו ותשלחהו, כדרך אדם שרוצה

לברוח מהשני, שמשנה לבושו עד שאין מכירין אותו ובורח, וזה מרומז בפסוק (משלי ז) עוז והדר ל'בושה ו'תשחק ל'יום א'חרון, ראשי תיבות אל"ל, כי אז בחודש אחרון של השנה, הזמן מסוגל לעשות לבושים חדשים וחזקים לנשמתו, ולברוח מתחת יד הס"מ (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), וכן חודש אלול מסוגל למציאת הזיווג, שהוא תיקון הברית, וכמו שמרומז בפסוק (בראשית כ"ד) ו'אם ל'א תאבה האשה ל'לכת א'חרוך, ראשי תיבות אל"ל, ובאמצע תיבות "תאבה האשה" (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ז), כי על ידי כוונת אלול זוכין לתקן פגם הברית ולמצוא בת זוגו, ושתהיה דעתה נוטה אחריו, כי אז הזמן למול ערלת הלב, ולהרגיש כאב חמאיו, וכמו שמרומז בפסוק (דברים ז) ומל ה' אלקך א'ת ל'בבך ו'את ל'בב זרעך, ראשי תיבות אלול (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"א), ועל ידי זה יתעורר מאד לבא אל הצדיק ולקבל ממנו כל האבידות שנאבדו ממנו, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהיות אצל ציון רביז"ל באומין על ראש השנה, ונוכה למצוא כל האבידות שלנו ולחזור בתשובה שלמה לפניו יתברך, ועל ידי זה נוכה לקבל שנה טובה ומבורכת ברוחניות ובגשמיות בתוך כל ישראל, אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת כי תצא ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' ד', המדבר מהחזרת המלכות לשורשה, ומווידוי דברים לפני הצדיק, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שתורה זו של רביז"ל), כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שכתוב (תהלים נ"ו): "בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר", וזאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כמו שאמרו חכמינו זכרונום לברכה (פסחים ג'): "ביום ההוא יהיה ה' אחד", והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחד? ותרצו חכמינו זכרונום לברכה: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה דיין אמת, ולעתיד כולו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד, וזאת הבחינה אי אפשר להשיג, אלא כשמעלה בחינת מלכות דקדושה מהגלות מבין העכו"ם, כי עכשיו המלכות והממשלה להעכו"ם, ובשביל זה נקראים עבודת אלילים שלהם בשם אלהים, כי יונקים מבחינת מלכות הנקרא אלהים, כמו שכתוב (תהלים ע"ד): "אלהים מלכי מקדם", וכשמעלין בחינת מלכות מבין העכו"ם, אזי נתקיים (שם מ"ז): "כי מלך כל הארץ אלהים": ואי אפשר להשיב המלוכה

להקדוש ברוך הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם, על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה, וזהו פירוש: (הושע י"ד): "קחו עמכם דברים" זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות, כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ת), דבר, לשון מנהיג ומושל, ושובו אל ה' שיתקנו ויעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלהים אל ה', "בה' אהלל דבר, באלהים אהלל דבר", היינו שיידע, שכל מארעותיו, כולם למובתו, ויברך על כל הדברים הטוב והמטיב: ועוונותיו של אדם הם על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב): "ותהי עונותם חקוקה על עצמותם", וכל עבירה יש לה צירוף אותיות, וכשעבר איזה עבירה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, ועל ידי זה מכנים בחינת הדיבור של הלאו הזה שעבר בתוך המומאה, היינו שמכנים בחינת מלכות, שהוא בחינת דבר אחד לדור, הוא מכנים אותה בתוך העכו"ם, ונותן להם ממשלה, למשל, אם עבר על דיבור של הלאו לא יהיה לך, אזי מחריב הצירוף הטוב של הדיבור, ובונה צירוף רע, ונחקק הצירוף הזה על עצמותיו, ונוקם בו, כמו שכתוב (ירמיהו ה): "עונותיכם המו אלה", וכתוב (תהלים ל"ד): "תמותת רשע רעה", ועל ידי ודוי דברים יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונעשה מהם הדיבור של הוידוי, כי הדיבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (שם ל"ה): "כל עצומתי תאמרנה", ומחריב הבנין והצירוף הרע, ובונה מהם מלכות דקדושה, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה בתורה זו, שעיקר התכלית הוא להגיע אל בירור הידיעה "שכל מאורעותיו הם לטובתו", ובין מדת החסד ובין מדת הגבורה, הן לטובת האדם, כי הקדוש ברוך הוא תכלית הטוב, והוא יתברך רוצה רק להטיב לבריותיו, אלא לפעמים הטוב מתלבש במדת הגבורה, כדי לנקות אדם מעוונותיו, ולזכותו לעולם הבא, אבל בשורש הדברים, הכל חסד ורחמים, וכשאדם מגיע לבירור של ידיעה זאת, זהו מעין עולם הבא, כי לעתיד לבא ישיגו הכל ענין זה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים ג), היום מברכין על הטובה, הטוב והמטיב, ועל הרעה דיין האמת, כי עדיין נראה כאלו יש דבר רע, אבל לעתיד לבא יברכו על הכל הטוב והמטיב, כי ישיגו תיכף ומיד, שהכל רק לתכלית הטוב, ואין שום מושג של רע כלל, ועל כן גם היום מי שזוכה לבירור ידיעה זאת, הוא חי מעין עולם הבא.

והנה להשיג ידיעה זאת צריכין להעלות מלכות דקדושה מבין העכו"ם, היינו לגלות מלכות הקדוש ברוך הוא בכל מקום ובכל זמן, ולדעת שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, כי לעיני הבשר נראה כאילו יש איזו מלכות וממשלה לעכו"ם ועובדי עבודה זרה, אבל באמת אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ומלכותו יתברך בכל משלה, וכל המלכות שיש לאומות העולם בעולם הזה רק למען הבחירה והגסיון, שיהיה נראה כאילו יש להם איזה כח, אבל מי שמסתכל על השורש של כל דבר, שהכל בא רק ממלכותו יתברך, יודע היטב שאין שום מלכות וממשלה בלעדו יתברך כלל,

ותיכף כאשר מתבררת לאדם ידיעה זאת, ויודע שאין חילוק בין חסד וגבורה, והכל מאת השם יתברך לבד, אזי מברך על הכל הטוב והמטיב, והוא חי מעין עולם הבא ממש.

ומגלה רביז"ל, שלבוא אל ידיעה שלימה זאת צריכין וידוי דברים לפני התלמיד חכם, כי עוונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, ובכל פעם, כשאדם עובר איזו עבירה חס ושלום, אזי צירופי האותיות של הלאו שעבר, נחקקים בעצמותיו, והם מצערים אותו ואחר כך ממיתים אותו, רחמנא ליצלן, וכמו שכתוב (תהלים ל"ד) תמות רשע רע, שהרע של הרשע ממית אותו ממש, רחמנא ליצלן, כי הצירופים הרעים נכנסים בעצמותיו עד ששוכרים גופו ומבלבלים דעתו, ואז בוודאי אי אפשר לו להשיג ידיעה זאת שכל מאורעותיו הם לטובתו, ובוזה גורם שהמלכות והממשלה נופלת אל העכו"ם, ויש הסתר פנים בעולם, אבל תיכף ומיד שאדם מתוודה ויודוי דברים לפני התלמיד חכם, ומוציא מפיו כל העבירות והלאוים שעשה, על ידי זה הצירופים הרעים יוצאים מעצמותיו, וחוזרים ונתחברים שברי עצמותיו, ונבנית עוד הפעם מלכות דקדושה, ומבין ומשיג שרק הקדוש ברוך הוא מולך ומושל בעולם.

והנה ויודוי דברים הוא עיקר מצות תשובה, וכמבואר ברמב"ם (הלכות תשובה פרק א' הלכה א') שעיקר תשובה הוא להתוודות לפני ה' וכו', וכל המרבה להתוודות ומאריך בענין זה הרי זה משובח, עיין שם, ורביז"ל אומר שהוודוי יהיה לפני התלמיד חכם דייקא, כי רוב בני

אדם, ובפרט אחר שחטאו, קשה להם להשיג שבעת התוודותם הם עומדים לפני ה', ושצריכין להתבייש מלפניו יתברך, כי מרגישים מרוחקים מאד ממנו יתברך, ומזה בא שמתרשלים ממצות וידוי, אבל כשצריכין להתוודות לפני התלמיד חכם, אזי רואים את התלמיד חכם לפני עיניהם, ומתביישים מאד, וזה גורם להם לעשות תשובה באמת, אבל התלמיד חכם בעצמו נכלל אז לגמרי באור האין סוף ברוך הוא, ובשעה שאדם מתוודה לפניו, מעלה ומקשר כל הדיבורים אל השם יתברך, ואומר, "רבנו של עולם, שמע אך שפלוני מתוודה לפניך על עונותיו", ובוה זוכה האדם לבוא לידי תשובה שלימה, נמצא שבאמת הווידי דברים הוא לפני השם יתברך, רק התלמיד חכם מקשר אותו אל השם יתברך, ועל כן אם אדם מתוודה בלב אמת לפני השם יתברך, זהו עיקר התשובה, וראוי לו לבקש שיהיה נחשב הווידי שלו כאילו התוודה לפני התלמיד חכם, וכמו שאומר מוהרנ"ת ז"ל בתפילתו על תורה זו (ליקוטי תפילות סי' ד) "יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שווידי דברים שהתוודיתי לפניך, יהיה חשוב ומקובל ומרוצה לפניך, כאלו התוודיתי לפני החכם והצדיק האמת שבדור", עיין שם, כי עיקר הווידי להוציא הדיבורים מפיו, עד שיצאו כל הצירופים הרעים מעצמותיו, ואז יחזור ויאיר אצלו אור הדעת והשכל, ויידע שבין חסד ובין גבורה, הכל מהשם יתברך לבד, ואז תעלה מלכות הקדוש ברוך הוא לשורשה, ויחיה חיים טובים מעין עולם הבא ממש.

והנה כל זה שייך לחודש אלול ביותר, כי חודש אלול הוא חודש התשובה, ואז בחודש האחרון של השנה, הזמן מסוגל מאוד לשוב בתשובה שלימה על כל עוונותיו, ולהתוודות עליהם לפני השם יתברך, ובוזה יוציא את כל הצירופים הרעים מעצמותיו, ויהפכם לטובה, ובפרט מה שפגם בדיבורים רעים של לשון הרע ורכילות וניבול פה, רחמנא ליצלן, כי מדיבוריו של אדם יודעים איפוא מחשבותיו, וכמובא בספר המדות (אות ניבול פה סי' א) מי שמדבר ניבול פה, בידוע שלבו חושב מחשבות און, וכשמשתמש עם הדיבור שלו לרע, חם ושלום, אזי מוריד המלכות דקדושה לבין הקליפות ממש, רחמנא ליצלן, ועיקר תיקונו על ידי דיבור דקדושה ויודוי דברים, וכמבואר בהמשך תורה זו (אות ו') על הפסוק (במדבר ל"א) כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש, שאם הכנים דיבור שלו באש התאוות, ועשה צירופים רעים בתוך עצמותיו, עכשיו יתקן זאת על ידי דיבור דקדושה באש ובהתלהבות גדולה, ועל ידי זה יתחברו שברי עצמותיו, ויזכה לדביקות גדולה בהשם יתברך, ולכן אשרי מי שמרגיל עצמו בווידיוי דברים לפני השם יתברך תמיד, ובפרט בחודש אלול, כי אז יזכה לשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש ג"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר גורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים כ"ג מ"ו) כי הוי"ה אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויביך לפניך והיה מחניך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, ויש לומר שמרומו בפסוק

זאת גילוי הנ"ל של רביו"ל, כי הוי"ה אלקיך מתהלך בקרב מחנךך, שני השמות הוי"ה אלקיך מרמזים על מדות חסד וגבורה, הוי"ה הוא חסד, ואלקיך הוא גבורה, ויש לך לדעת שכל מה שעובר עליך, הן מדת החסד והן מדת הגבורה, הכל ממנו יתברך לבד שהוא מתהלך בקרב מחנךך, כי הוא יתברך בתוך מחנךך ובתוך כל עצמותיך, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, וכשתזכה לידיעה זאת, אזי תוציא המלכות מבין העכו"ם ותזכה להתגלות מלכות שמים, שזהו להצילך ולתת אויביך לפניך, והעיקר על ידי והיה מחנךך קדוש, שתקדש כל מחנךך ועצמותיך, על ידי דיבורים קדושים של וידוי לפני השם יתברך, כי בזה תוציא כל הצירופים רעים מעצמותיך, ותזהר מאד מכל מיני דיבורים רעים ופגומים חס ושלום, שזהו ולא יראה בך ערות דבר, ודרשו חכמינו הקדושים (ירושלמי תרומות ו'), ערות דיבור, כי הדיבור רע חוקק צירופים רעים בתוך העצמות, ואז רואים בתוכם הרע והערוה חס ושלום, אבל כשמתוודה תמיד על עוונותיו, אזי מוחק הצירופים הרעים וכבר לא יראה בך ערות דבר, כי כל הצירופים הרעים מתהפכים לטובה, והזמן המסוגל לזה ביותר הוא חודש אלול, ומרומז בתיבות ל'הצילך ו'לתת אויביך ל'פניך, ראשי תיבות אלול, כי אז בחודש האחרון של השנה, צריכין להתוודות הרבה לפניו יתברך על כל מה שעשה כל השנה כולה, ואז יתכפר לו על הכל, שזהו ושב מאחריך, שתזכה לשוב לכל הפחות בחודש האחרון של השנה, ואז תזכה לתקן את הכל, והשם יתברך יזכנו לשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך, ונזכה לכתיבה וחתימה טובה ושנת גאולה וישועה בכלל ובפרט, אמן ואמן.

